

21.08.1929 - 23.11.2008

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

prof. dr hab.

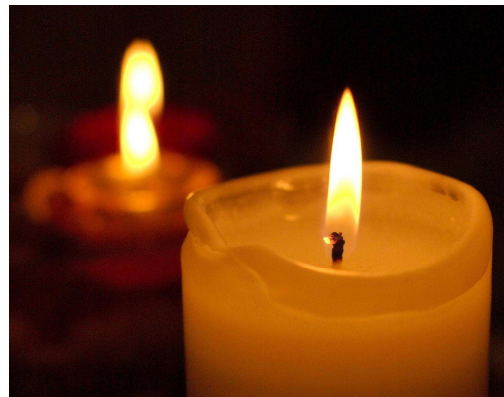
Haliny Borzyszkowskiej

twórczyni gdańskiej pedagogiki specjalnej
wieloletniej Kierownik Zakładu Pedagogiki Specjalnej
w Instytucie Pedagogiki UG
Kierownik Studiów dla Pracujących
na Wydziale Nauk Humanistycznych UG
w latach 1978-1981
Prodziekan Studiów Zaocznych UG
w latach 1981-1984
organizatorki i Kierownika Studiów Podyplomowych
z zakresu Pedagogiki Specjalnej w Instytucie Pedagogiki UG
wybitnej uczzonej w dziedzinie oligofrenopedagogiki,
prekursorce badań nad rodziną
dziecka z niepełnosprawnością intelektualną,
autorki wielu publikacji naukowych,
członkini znaczących organizacji i towarzystw naukowych,
wychowawczynie kadr akademickich
i nauczycieli szkolnictwa specjalnego.

Spółeczność akademicka Instytutu Pedagogiki UG
oraz środowisko osób niepełnosprawnych,
ich rodzin i przyjaciół
poniosły niepowetowaną stratę

**Dyrekcja, Pracownicy i Studenci
Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego**

*Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
w piątek 28 listopada 2008 r. o godz. 10.30
w kościele św. Mateusza w Starogardzie Gdańskim*

***(...) Trzeba samemu być głęboko przekonanym, że nie ma takiego stopnia
upośledzenia, które by przekreślało jestestwo ludzkie
i takiego dziecka upośledzonego umysłowo, w którym nie można by dostrzec:
piękną fizycznego, wartości moralnych i społecznych, dobroci serca i szlachetności,
i za to wszystko serdecznie je pokochać.***

W Biuletynie:

- Na pierwszym miejscu Człowiek – Odeszła Pani Profesor... s. 2
- Będzie naukowo... s. 3
- Otwarcia na świat... s. 4
- Tok studiów... Erasmus - wyjazd na studia / zawodowe praktyki zagraniczne... s. 4
- Kołem do nauki – „Didasco” zbadalo... s. 7
- Elitarna nagroda dla prof. UG, dr hab. Kazimierza Puchowskiego... s. 7
- Między książkami... Jubileusz prof. Marii Dudzikowej... Wolontariuszki... s. 10
- Przez dziurkę od klucza - wirtualna podróż do nowego budynku WNS UG... s. 10

* * *

Na pierwszym miejscu Człowiek – Odeszła Pani Profesor...

* * *

***To nie ja im coś ofiaruję, to oni mnie „ładują swoimi problemami jak akumulator”
to ja czerpię nowe siły z kontaktów z tymi ludźmi.
Oni mi pozwalają, bym wierzyła w sens swojego działania.***

*

Są różne formy wypoczynku, spędzania wolnego czasu. Mnie właśnie odpowiada to, co robię. Cieszę się jak widzę, że dzisiaj nauczyciele mają o wiele lepszą bazę do pracy, wówczas wspominam swoje pierwsze lata pracy, trudności. **Ja naprawdę wówczas się odmładzam, udziela mi się ich młodzieńczy zapach.**

*

W życiu posiadałam wiele szczęścia spotykając ludzi wyjątkowych, obdarzających mnie wielką serdecznością i dobrocią, którzy mnie wzbogacali duchowo.

*

Profesor Maria Grzegorzewska zalecała, by przygotowane referaty nie odczytywać z kartek, lecz wygłaszać z pamięci. Swego referatu uczyłam się na pamięć trzy tygodnie. Ponieważ ja jestem niska, za mównicy było mi widać tylko głowę. Z koleżanką ułożyłyśmy cegły, żeby choć trochę było mnie widać. Referowałam z pamięci, Pani Profesor w charakterystyczny sobie sposób „pufała”, a na zakończenie powiedziała: **„No, proszę, jedna się odważyła bez kartek”.**

*

Już w dzieciństwie marzyłam o tytule magistra, choć niedokładnie wiedziałam co to znaczy, ale bardzo podobało mi się jak do pracownika zwracano się „panie magistrze”. Gdy byłam gimnazjalistką, jedna z moich koleżanek wyszła za mąż za magistra. W małomiasteczkowym stargardzkim środowisku było to nie lada wydarzenie. **Kiedy to komentowała moja matka powiedziałam, że ja nie muszę wychodzić za magistra, sama sobie będę magistrem i naprawdę zawsze pragnęłam nim być.**

Wszystkie następne tytuły i zaszczyty nie były tak ważne i przychodziły właściwie „siłą rozpędu”. Żałuję, że tytuł magistra uzyskałam w wieku trzydziestu jeden lat i tej ogromnej radości nie mogła dzielić ze mną nieżyjąca matka. Wówczas moje ambicje zawodowe nie sięgały wyżej: miałam wymarzony tytuł i świadomość, że jest trochę za późno na rozpoczęcie naukowej kariery.

*

Wcześniej pisałam pracę kontrolną z dydaktyki, którą profesor Bandura ocenił jako dobrą (w pracy było pełno czerwonych przecinków, bo profesor był na nie uczulony, a ja odwrotnie) i zaproponował mi rozszerzenie tego tematu.

*

Przecież ja nie dokonałam nic wielkiego, starałam się rzetelnie wykonywać swoją pracę zawodową jak miliony ludzi. Obawiam się, że kierowana osobistą subiektywną sympatią zechce mi pani napisać miłą „laurkę”, która niczemu nie będzie służyć i nikomu nie będzie potrzebna. Zapewniam, że i mnie taką „laurką” nie sprawi pani szczególnej przyjemności. Z próżnością przyznaję, że samo pani zainteresowanie moją działalnością jest miłe, ale sama chęć mnie wystarczająco zadowala. Proponuję pani swój czas i energię przeznaczyć np. na...

O Pani Profesor

1973 rok - Wspaniała kobieta. Kiedy w Warszawie odrzucono Jej habilitację, to wszyscy spodziewaliśmy się ją widzieć zrezygnowaną, zapłakaną. A ona jak gdyby nigdy nic, przyszła do pracy uśmiechnięta i zaczęła wszystko od nowa. I zamierzony plan osiągnęła.

*

Nigdy wcześniej nie miałem kontaktu z pracownikiem naukowym, naukowcem tej rangi, co prof. Halina Borzyszkowska, który by tak dobrze i dokładnie wiedział o czym mówi w połączeniu z rzeczywistością, to jest niesamowite, uderzające.

Powyższe wypowiedzi pochodzą z obronionej w 1995 pracy magisterskiej Elżbiety Jędras „Sylwetka pedagogiczna profesor Haliny Borzyszkowskiej”, napisanej pod kierunkiem dr Katarzyny Nowak-Lipińskiej w Zakładzie Pedagogiki Specjalnej IP UG.

Osoby, które chcą lepiej poznać sylwetkę i dorobek naukowy prof. Borzyszkowskiej odsyłamy do III tomu „ARS EDUCANDI” (UG 2003 rok), który w znacznej mierze poświęcony został pedagogice specjalnej w związku 40-leciem pracy naukowej Twórczyni Gdańskiej Pedagogiki Specjalnej.

Będzie naukowo...

27 listopada (czwartek), godz. 10.00, sala 49

Dziekan i Rada WNS zawiadamiają, że odbędzie się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Grażyny Leśniewskiej** na temat: „*Pedagogiczne i socjologiczne aspekty przygotowania do pracy na morzu*”.

Promotor: prof. UG, dr hab. Jan Nikolajew

Recenzenci:

1. prof. zw. dr hab. Henryk Machel
2. prof. zw. dr hab. Ryszard Dyoniziak

Praca doktorska wyłożona jest do wglądu w Bibliotece Głównej UG – czytelni Informacji Naukowej w Gdańsku - Oliwie, ul. Wita Stwosza 53.

źródło: mgr Anna Wlazło

*

28 listopada (piątek), godz. 10.00, REKTORAT, sala 47

„*Edukacja szkolna i akademicka w Polsce. Elastyczność i sztywność systemu oświatowego w świetle idei uczenia się przez całe życie i dostępności studiów wyższych*” - to tytuł pierwszego spotkania z **cyklu konferencji REA**, poświęconych Rozwojowi Edukacji Akademickiej. W konferencji udział wezmą m.in. Minister Edukacji Narodowej, Katarzyna Hall oraz Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prof. dr hab. Grażyna Praweńska-Skrzypek, eksperci, kadra akademicka UG, dyrektorzy trójmiejskich szkół.

więcej: www.univ.gda.pl/pl/?id_wyd=2768

*

3 grudnia (środa), godz. 15.15, sala 28

Open Inter-Faculty (Monthly) Forum „*Successful Instruction*” zaprasza na kolejne spotkanie, którego tematem będzie:

What language competences does a student explaining things to other students develop in himself?

[Jakie kompetencje językowe wykształca w sobie uczeń tłumaczący coś innemu uczniowi?]

key-issues: self-expression, reception, application, verbalisation

Wszystkie osoby zainteresowane udziałem w *Forum* są mile widziane i proszone o chęć zgłoszenia uczestnictwa: pedmd@univ.gda.pl

źródło: dr Michał Daszkiewicz

*

4 grudnia (czwartek), godz. 13.00, sala 36

Dyrekcja IP UG zaprasza na kolejny wykład instytutowy. „**>Nowe kontra stare< w pedagogice specjalnej**” to tytuł wystąpienia Kierownika Zakładu Pedagogiki Specjalnej prof. UG, dr hab. Amadeusza Krause.

Tradycyjnie wykłady będą odbywać się w godzinach instytutowych, by umożliwić w nich udział pracownikom IP UG i studentom. Prosimy uwzględnić zapowiadany termin w kalendarzu spotkań ze studentami.

źródło: prof. UG, dr hab. Dorota Klus-Stańska

*

10 grudnia (środa), godz. 16:00, sala 25

Dr Piotr Zamojski serdecznie zaprasza na kolejne seminarium naukowe z cyklu: **Uniwersalizm i pedagogika**.

Wokół książki: G.Borradori, *Filozofia w czasach terroru. Rozmowy z Jürgenem Habermasem i Jaques'em Derridą*, tłum. różni, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.

źródło: dr Piotr Zamojski

*

11 grudnia (czwartek), godz. 10.00, sala 49

Dziekan i Rada WNS zawiadamiają, że odbędzie się publiczna obrona rozprawy doktorskiej **mgr Ewy Piotrów** na temat: „*Postawy rodzicielskie kobiet odbywających karę pozbawienia wolności i ich znaczenie w readaptacji społecznej*”.

Promotor: prof. zw. dr hab. Henryk Machel

Recenzenci:

1. prof. UG, dr hab. Mieczysław Ciosek
2. prof. UAM, dr hab. Wiesław Ambrozik

Praca doktorska wyłożona jest do wglądu w Bibliotece Głównej UG – czytelni Informacji Naukowej w Gdańsku - Oliwie, ul. Wita Stwosza 53.

źródło: mgr Anna Wlazło

Otwarcia na świat...

IP UG nawiązał współpracę z **Dorothy Johnson University of the West of Scotland**, którego pracownicy rozwijają specjalność związaną z rozwojem dzieci, co w tym przypadku obejmuje okres od urodzenia do 16 roku życia. Nawiązana współpraca pozwoli na wzajemne doskonalenie jakości kursów i realizowanych w nich programów, a z czasem na inne formy współpracy.

źródło: prof. UG, dr hab. Dorota Klus-Stańska

*

Mgr Małgorzata Karczmarzyk z Zakładu Wczesnej Edukacji uczestniczyła od 1 do 30 września 2008 r. w stażu w dwóch uczelniach amerykańskich: **Arcadia University – PA i Giorgia University – GA**. Wyjazd naukowy zaplanowany został w ramach grantu promotorskiego, którego kierownikiem jest prof. UG, dr hab. Maria Mendel. 6 listopada br. w ramach cyklicznych spotkań ZWE mgr Małgorzata Karczmarzyk relacjonowała swój pobyt, w ramach wystąpienia: „Impresje amerykańskie - kraj, ludzie, dydaktyka, problemy”.

źródło: mgr Małgorzata Karczmarzyk

*

W dniach **22- 29 marca 2009**, odwiedzi nas **Koen Dekorte**, nauczyciel akademicki z partnerskiej uczelni w ramach programu LLP Erasmus z (KHBO) w Brugii, (Belgia).

Gość o sobie:

- *I studied philosophy and religion.*
- *Now I teach more then 10 years about the Decalog movies of the Polish film maker Krzysztof Kieslowski and films of Andrei Tarkovsky.*
- *I teach also about the French philosopher René Girard and his ideas about Christianity and how he explains violence among people.*
- *I can also teach about the school system in Belgium.*
- *Of course, this is only a suggestion – otwarty na Wasze sugestie!*

Jeśli ktoś z osób prowadzących zajęcia jest zainteresowany zaproszeniem gościa na swoje zajęcia lub chciałby zająć się gościem, spotkać na rozmowę mniej lub bardziej formalną proszę o kontakt. Bardzo zachęcam - Marika Kreft (p. 5; lub pedmk@univ.gda.pl)

Już dziś zapraszam na wykład instytutowy wygłoszony przez p. **Koena Dekorte** w czwartek 26 marca 2009 r. (dokładna godzina i temat zostaną podane w późniejszym terminie).

źródło: mgr Maria Kreft

* * *

Tok studiów...

* * *

Dyrekcja IP uprzejmie przypomina promotorom i uczestnikom seminariów magisterskich, że zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, **temat pracy magisterskiej nie powinien być prostym rozwinięciem tematu pracy licencjackiej.**

źródło: dr Alicja Komorowska-Zielony

*

Dziekanat WNS przypomina, że od roku akademickiego 2008/2009 przywrócono rozliczenie roczne. Zmianie uległy także zasady wydawania zaświadczeń i wyciągów z przebiegu toku studiów.

więcej: www.wns.univ.gda.pl/podstrony/studenci.html

*

Pierwsza sesja? Problemy ze studiowaniem? Zapytaj swojego tutora...

- animacja społeczna – stacjonarne i niestacjonarne - mgr Marcin Boryczko
- edukacja niepełnosprawnych intelektualnie z terapią indywidualną - stacjonarne i niestacjonarne - dr Joanna Belzyt-Sobczuk
- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza – stacjonarne - mgr Marcin Welenc
- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza – niestacjonarne - mgr Katarzyna Kmita
- pedagogika resocjalizacyjna – stacjonarne i niestacjonarne - mgr Elżbieta Chęcińska
- praca socjalna - dr Beata Kosmalska / dr Marek Ejsmont
- wczesna edukacja z logopedią - stacjonarne - mgr Piotr Kowalczuk
- wczesna edukacja z językiem angielskim – stacjonarne - mgr Maria Kreft

źródło: mgr Małgorzata Kwidzińska

*

ERASMUS

UWAGA STUDENCI - jesteście zaproszeni do korzystania z oferty fakultatywnej w języku angielskim w ramach całego WNS!

- fakultety odbędą się nawet jeśli liczba chętnych będzie mniejsza niż przewidują standardy; najprawdopodobniej będzie to możliwość studiowania w towarzystwie studentów zagranicznych wszystkich instytutów WNS, *tzw. ERASMUSOWCÓW*

- za uczestnictwo w fakultetach anglojęzycznych macie możliwość zdobycia większej liczby punktów ECTS – (nie dotyczy przedmiotów z minimum programowego)

UWAGA NAUCZYCIELE AKADEMICY, prosimy o składanie oferty przedmiotów, które chcecie prowadzić w języku angielskim (*trwają pracę nad zwiększeniem stawki wynagrodzenia za prowadzenie kursów w j. angielskim*)

W ramach programu **LLP ERASMUS** studenci i dydaktycy wszystkich kierunków pedagogicznych na UG mają możliwość skorzystania ze stypendium zagranicznego w poszczególnych placówkach:

Uczelnia partnerska	Kraj	Liczba wyjazdów	Miesiące w sumie
Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende	Belgia	3	9
Universität Bremen	Niemcy	2	12
St. Mary's University College	W. Brytania/ Irlandia Płn.	4	12
Ribe Seminarium, CVU-Vest	Dania	2	8
Ondokuz Mayıs University	Turcja	2	12
Turun Yliopisto	Finlandia	2	10
Universität Bielefeld	Niemcy	3	18
The Danish School of Education, University of Aarhus	Dania	2	12
Bergische Universität Wuppertal	Niemcy	2	18
Univerzita Karlova v Praze	Czechy	0	0
Linköpings Universitet	Szwecja	4	20
INSTITUTO POLITECNICO DE LEIRIA	Portugalia	2	10
Universitat Rovira i Virgili	Hiszpania	4	36

Biuletyn IP – nr 2/2/08 - 26.11.2008 r.

Oferta została rozszerzona o możliwość wyjazdu do Dani, Hiszpanii i Portugalii; może być rozszerzona o nowe kontakty po podpisaniu umów bilateralnych z kolejnymi uniwersytetami.

Więcej info. na temat programu:

www.ug.gda.pl/pl/info_dla_stud/wymiana/

www.ug.gda.pl/pl/info_dla_stud/wymiana/?tpl=erasmus

KTO MOŻE WYJECHAĆ:

- o wyjazd mogą ubiegać się studenci zarejestrowani na studiach licencjackich, magisterskich lub doktoranckich;
 - **studenci I roku** stanowią jedyną grupę, która ubiegając się o wyjazd w kolejnym roku akademickim, mogą odbyć w uczelniach partnerskich studia całoroczne;
 - **studenci II roku studiów licencjackich i I roku studiów magisterskich** mogą ubiegać się tylko i wyłącznie o wyjazd w semestrze zimowym kolejnego roku akademickiego i nie mają możliwości przedłużenia pobytu w uczelni partnerskiej na semestr letni.
- **studenci ostatniego roku studiów mogą skorzystać z możliwości wyjazdu w ramach ERASMUSA** pod warunkiem, że mają jeszcze do zrealizowania pewien program zajęć w uczelni partnerskiej stanowiący „równoważnik” okresu studiów w uczelni macierzystej (zatem nie mogą to być dowolnie dobrane przedmioty lub projekt badawczy);
- o wyjazd nie mogą ubiegać się studenci III roku studiów licencjackich i II roku studiów magisterskich;
- kwestię płatności za studia studenta studiów zaocznych wytypowanego na wyjazd ERASMUSA rozstrzyga indywidualnie Dziekan wydziału;
- kandydaci wyjeżdżają na czas studiów określony w umowach (w zależności od uczelni partnerskiej: trymestr, semestr lub rok akademicki), pobyt nie może być jednak krótszy niż 3 miesiące;

REKRUTACJA

Od 16 lutego 2009 rozpoczynamy proces rekrutacji!

Zapraszamy od 16 lutego 2009 do sekretariatu IP po formularze podań wyjazdowych;

Etapy rekrutacji krok po kroku:

- **16 lutego – 1 marca** - wybór uczelni zagranicznej i złożenie formularza zgłoszeniowego, który będzie dostępny u nas w sekretariacie IP oraz na stronie internetowej Instytutu - zakładka Erasmus.

W formularzu zaznaczacie, do jakiej uczelni chcecie wyjechać, prosimy jednak również o podawanie alternatywnych miejsc.

Warto pamiętać o tym, że jeżeli umowa jest na cały rok akademicki, to wyjeżdżamy na cały rok akademicki, nie ma możliwości skrócenia wyjazdu.

ok. 15 marca - rozmowa kwalifikacyjna mająca na celu ocenę biegłości w posługiwaniu się językiem w którym kandydat chce studiować za granicą

- Jeśli macie certyfikaty językowe, prosimy o przyniesienie ich na rozmowę

- **druga połowa marca - rozmowa kwalifikacyjna z komisją** wybraną spośród pracowników Instytutu Psychologii. Koordynatorem programu Erasmus jest mgr Maria Kreft

Termin rozmowy zostanie podany na początku marca 2009.

Komisja podejmie ostateczne decyzje, którzy z kandydatów wyjadą do wybranego kraju w roku 2009/10.

Kryteria brane pod uwagę w procesie rekrutacji do programu Socrates/Erasmus:

1. Aktualne studia na kierunku Pedagogika, w Instytucie Pedagogiki UG (powyżej roku I).
2. Średnia ocen ze studiów (za ostatni rok)
3. Pozytywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej w języku angielskim (lub innym w jakim student zamierza studiować), przeprowadzonej przez koordynatora wymiany w IP UG; (lub kwalifikacje umocnione certyfikatem).
4. Pozytywna ocena aktywności społecznej kandydata, potwierdzonej w rozmowie – (koła naukowe, wolontariat, itp.).
5. Deklaracja wspieranie programu LLP Erasmus podczas wyjazdu i po powrocie do kraju

Procedura wyjazdu: Po ogłoszeniu listy osób przyjętych - kontaktujecie się już bezpośrednio z Biurem Wymiany Zagranicznej Studentów w Rektoracie (www.univ.gda.pl/pl/info_dla_stud/wymiana/) i przed Wami kolejne zadania:

1. Przygotowywanie programu studiów w oparciu o informacje zamieszczone na stronach internetowych Uczelni Partnerskich.
2. Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych (Student Application Form, Learning Agreement, Transcript of Records, podanie o akademik).
3. Akceptacja Koordynatora programu (dr Natasza Kosakowska) i Dziekana (podpisy).
4. Wysłanie dokumentów.
5. Pozytywna odpowiedź z Uczelni Partnerskiej.
6. Kontakt z Uczelnią Partnerską
7. Październik / Styczeń wyjazd do Uczelni Partnerskiej na studia.
8. Do końca października lub lutego musicie poinformować nas drogą mejlową o ewentualnych zmianach w Learning Agreement (w ciągu semestru macie do zdobycia 24 punkty ECTS, 6 punktów uzyskujecie w ramach seminarium magisterskiego – sposób zaliczenia musi zostać ustalony z promotorem pracy).
9. Po powrocie prosimy o wypełnienie sprawozdania z pobytu – jego wzór otrzymacie drogą mejlową.

Jeżeli nie wyjazd na studia to co?

To zawodowe praktyki zagraniczne Erasmus!

Warto! Szczegóły: www.ug.gda.pl/pl/info_dla_stud/wymiana/?tpl=erasmus/praktyki

źródło: mgr Maria Kreft

Kołem do Nauki...

13 listopada br. koło Naukowe „**Didasco**” przedstawiło raport z badań prowadzonych w latach 2005-2008, które dotyczyły selekcyjności studiów prowadzonych w IP. Prezentację uzupełniono prowokacyjnymi posterami, które miały stanowić „zaczepkę” do namysłu i do dyskusji nad prezentowanym problemem badań. **Analiza dokumentów wykazała, że w ciągu 5 kolejnych lat akademickich, w 4 ostatnich kierunek pedagogika był najmniej selekcyjnym kierunkiem, nie tylko na Wydziale Nauk Społecznych, ale także spośród innych wydziałów Uniwersytetu Gdańskiego.** Analiza ankiet (przeprowadzonych wśród 242 studentów UG), ukazała z kolei, że studenci mówiąc o zjawisku selekcji odwołują się przede wszystkim do dyskursu kredencjalizmu, a funkcjonalny sens selekcji pojawia się tylko w pytaniu o ideologiczną deklarację.

Dyskusja nad prezentowanymi wynikami i ich interpretacją była bardzo żywa, i wykazała niezbitcie, że projekt jest wart kontynuowania. Studenci, którzy go realizowali (Małgorzata Sykucka, Kinga Bornowska, Aleksandra Żukowska, Natalia Kwaśniewska, Jarosław Jendza) są jednakże już studentami piątego roku. **Stąd nieoczekiwanie, prezentacja powyższych badań miała również wymiar zaproszenia młodszych roczników do włączenia się w prace Koła Naukowego „Didasco”.**

źródło: dr Piotr Zamojski

Między książkami...

Jak już informowaliśmy **prof. UG, dr hab. Kazimierz Puchowski z Zakładu Historii Nauki, Oświaty i Wychowania otrzymał elitarną Nagrodę indywidualną I stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego** - w kategorii za osiągnięcia naukowe - za książkę: *Jezuickie kolegia szlacheckie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Studium z dziejów edukacji elit*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2007. Zgodnie z obietnicą, w tym numerze spróbujemy przybliżyć sylwetkę Profesora.

Trudno na jednej stronie zebrać choćby pierwsze słowa tytułów, opublikowanych przez nagrodzonego prac. Jednak należy zwrócić uwagę na kilka ważnych punktów w życiorysie naukowym i kluczowe zainteresowania badawcze. A później wybrać się w umiłowane góry...

Z Zakładem Historii Nauki, Oświaty i Wychowania IP UG związany jest od 1983 roku. To tu, po ukończeniu studiów w Instytucie Historii Uniwersytetu Gdańskiego, i pracy w szkołach średnich Trójmiasta, rozwijał i realizował swoje aspiracje naukowe.

Pierwszy, trwały krąg zainteresowań obejmował dzieje nauczania historii w kolegiach Towarzystwa Jezusowego w Rzeczypospolitej, które łączył ze studiami komparatystycznymi poświęconymi statusowi tej dyscypliny w pozostałych placówkach katolickich oraz protestanckich.

Wspólne dociekania porównawcze z prof. L. Mokrzejcem dotyczyły również statusu i kompetencji pierwszych nauczycieli historii w szkolnictwie staropolskim.

Z potrzeb badawczych, uwzględniających konieczność porównania szkół prowadzonych przez zakony z kierunkami działalności placówek protestanckich, wynikały również zainteresowania dziejami oświaty i nauki w Prusach Królewskich..

Uwieńczeniem naukowych dociekań nad nauczaniem historii była przygotowana pod kierunkiem prof. dra hab. Lecha Mokrzejcego rozprawa doktorska – *Nauczanie historii w jezuickich kolegiach Rzeczypospolitej w XVIII wieku*. Obrona pracy odbyła się 11 stycznia 1990 roku w Instytucie Historii Uniwersytetu Gdańskiego. Recenzentami rozprawy doktorskiej byli: prof. dr hab. Czesław Majorek i prof. dr hab. Wacław Odyniec. W rozprawie, na podstawie szeregu odkrytych źródeł, udało się ustalić wiele nowych faktów i procesów, uściślić i zreinterpretować już znane, by możliwie obiektywnie przedstawić sposób traktowania historii w kolegiach w ramach retorycznej erudycji oraz jako samodzielnego przedmiotu nauczania. Praca została wyróżniona.

W 1999 roku ukazała się poprawiona i znacznie rozszerzona wersja rozprawy doktorskiej (*Edukacja historyczna w jezuickich kolegiach Rzeczypospolitej 1565–1773*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego). Recenzję wydawniczą napisał prof. dr hab. Stanisław Litak. 2 października 2000 roku otrzymał za tę książkę nagrodę indywidualną Ministra Edukacji Narodowej.

Wyniki badań nad jezuicką edukacją historyczną upowszechniał na **BARDZO WIELU** konferencjach krajowych i międzynarodowych.

Ważne miejsce w studiach zajmuje edukacyjna rola teatru szkolnego. W swej książce, uznając teatr za nieodłączny element szkolnego procesu kształcenia i wychowania, włączył do rozważań scenę szkolną, poświęcając jej osobny rozdział. Proces edukacyjny w szkołach jezuickich wspierany był bowiem przez teatr, który jezuici traktowali jako środek propagandy i atrakcyjną formę przekazu parareligijnego. Teatr łączył cel dydaktyczny z religijno-umoralniającą tendencją.

Głównym nurtem zainteresowań naukowych po uzyskaniu doktoratu było wychowywanie i kształcenie elit w kolegiach szlacheckich jezuitów w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Ich wynikiem jest rozprawa habilitacyjna, stanowiąca podstawę dorobku naukowego – *Jezuickie kolegia szlacheckie w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Studium z dziejów edukacji elit*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2007, ss. 637.

W dobie burzliwych debat nad kondycją współczesnych elit, publikacja, przypominając rodzimą, a zarazem osadzoną w kulturze Europy, tradycję ich kształcenia, wydaje się tym bardziej aktualnym głosem, iż przywołuje koncepcje zrodzone w epoce Oświecenia – „progu naszej współczesności”. Historyczna analiza kierunków działalności ekskluzywnych placówek zakonu uwzględnia ówczesne relacje polityczne,

kulturowe i religijne, wskazuje funkcje społeczne tych szkół oraz wpływ na losy życiowe ich absolwentów, synów bogatej szlachty i magnaterii.

Z recenzji książki:

Książkę Puchowskiego cechuje daleko posunięty obiektywizm badawczy oraz odwaga podejmowania dyskusji z sądami od dawna, acz niestusznie, panującymi w naszej historiografii. Autor wskazuje na równoległe do jezuickich poczynania reformatorskie nie tylko pijarów ale i teatynów. Potrafi się zdobyć na krytyczną ocenę niektórych poglądów Stanisława Konarskiego (por. s. 217), koryguje (lub uzupełnia) pewne tezy zawarte w klasycznej książce S. Bednarskiego. Na wielu przykładach ukazuje jak pod naciskiem potrzeb materialnych zakonu w mit zamieniały się tak wychwalane przez jezuitów uczenie „gratis”. Mit ten krytykował w przekonywujący zresztą sposób już Jan Brożek (1625).

prof. dr hab. Janusz Tazbir

Książka ma charakter interdyscyplinarny, stanowi świadectwo doskonałego opanowania warsztatu badawczego historyka i historyka oświaty.

Została napisana w oparciu o dogłębną znajomość źródeł rękopiśmiennych i starodruków (wydawnictw zwartych i prasy), szczególnie tych związanych z dziejami Towarzystwa Jezusowego, jak również o godną uznania, wyczerpującą znajomość polskiej i obcej (angielskiej, niemieckojęzycznej, hiszpańskiej, francuskiej, rosyjskiej, białoruskiej, ukraińskiej litewskiej) literatury naukowej.

dr hab. Bronisław Treger

Swoje zainteresowania badawcze realizuje w ramach działalności towarzystw naukowych. Jest członkiem założycielem Towarzystwa Badań nad Wiekiem XVIII (Towarzystwo to jest afiliowane do ISECS – International Directory of Eighteenth-Century Studies); Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, Towarzystwa Historii Edukacji, Towarzystwa „Dom Uphagena” w Gdańsku. Jest również członkiem Komisji Historii Nauk Społecznych Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN), członkiem komitetu redakcyjnego „Ars Educandi”, autorem tytułu i współautorem szaty graficznej tego czasopisma, redaktorem naukowym pierwszego tomu.

Najbliższe plany badawcze obejmują rolę dworów Rzeczypospolitej, jako kontynuację dotychczasowych dociekań nad kształceniem i wychowaniem elit.

Gratulujemy osiągnięć naukowych i **elitarnej** nagrody!

W górach z żoną Małgorzatą i córką Ewą

Prywatnie Profesor jest miłośnikiem gór, szczególnie Tatr. Wielokrotnie samotnie oraz wspólnie z rodziną przemierzył górskie szlaki. To one, jak harcerstwo szlifują charakter. Kuźnią i szkołą życia stał się również uczelniany chór. Przyjaźni i człowieczeństwa nie da się nauczyć i doświadczać z książek. Hobby laureata to także bezkrwawe polowania... Na jednym został sam 'upolowany'.

Profesor na polowaniu

P.S.

Miejskowy skryba dementuje również pogłoski, że siwe i coraz radsze włosy Profesora to efekt długiego przebywania w bibliotekach i czytelniach. To środowisko jest całkiem przyjazne. Jak udało się ustalić, rozwiązanie jest bardzo proste. Skronie przyprószyła ojcovska troska o kandydatów na zięciów dla trzech wspaniałych córek... Castingi podobno trwają:)

*

Pamiętaliśmy o Jubileuszu Pani **Profesor MARII DUDZIKOWEJ** z tej okazji IP UG skierował list do Jubilatki:

**Pomyśl człowiecze:
Czymże byłoby nasze życie bez Mistrzów?**
Lambertus Lako Soli, *Pancasila*, Jakarta 2005

Z okazji pięknego Jubileuszu, najserdeczniejsze życzenia wszelkiej pomyślności w pracy zawodowej oraz zdrowia i szczęścia w życiu osobistym, przekazują znad morza koleżanki i koledzy z Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego. Obyśmy jeszcze przez długie lata mogli korzystać z niezwyklej życzliwości Pani Profesor okazywanej naszemu środowisku i czerpać natchnienie z Pani tekstów dla własnych poszukiwań badawczych

W imieniu wdzięcznych gdańszczyzan
prof. UG dr hab. Romuald Grzybowski
prof. UG dr hab. Dorota Klus-Stańska
prof. zw. dr hab. Joanna Rutkowiak

źródło: dr Tomasz Maliszewski

*

Z wielką przyjemnością informujemy, że studentki I roku specjalności ENI z terapią indywidualną: **Katarzyna Malicka, Agnieszka Paździach, Wioleta Płotka, Michalina Paszkowska** zostały zakwalifikowane do udziału w projekcie „**Pociąg do Wolontariatu – aktywizacja osób niepełnosprawnych intelektualnie**”, realizowanym przez Stowarzyszenie Na Drodze Ekspresji i Sopotkie Centrum Wolontariatu w partnerstwie z Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Gdańsku. W liście od organizatorów projektu skierowanym do IP UG czytamy: „*Będąc świadomi faktu, iż obok domu rodzinnego szkoła odgrywa niebagatelny wpływ na kształtowanie osobowości człowieka serdecznie gratulujemy tak wspaniałych studentek, które bezinteresownie swój wolny czas poświęcają na angażowanie się w działania mające na celu wzmacnianie systemu wsparcia osób niepełnosprawnych intelektualnie, umożliwienie podjęcia aktywności zawodowo-społecznej przez te osoby oraz wychodzenie z izolacji społecznej*”.

źródło: dr Grażyna Szyling

*

Przez dziurkę od klucza - wirtualna podróż do nowego budynku
Wydziału Nauk Społecznych UG

Odważ się, zrób pierwszy - wirtualny - krok...

www.pedagogika.univ.gda.pl/Instytut/WNS.wmv

...oficjalne przecięcie wstęgi 18 grudnia 2008 r.

Mysł miesiąca, znad biurka instytutowego skryby:

„Tajemnicą, którą pragnie odkryć dziecko, jest ono samo...”

dr Leo [Felice Leonardo] Buscaglia
„Sztuka bycia sobą”

Wydano na prawach rękopisu do użytku wewnętrznego. Numer zamknięto 26.11.2008 r.

Termin nadsyłania materiałów, skarg i polemik do kolejnego wydania upływa 11 grudnia br.

Zebrał Piotr Kowalczuk, kontakt: kowalczuk@post.pl